Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U102114

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Височанська Марія Ярославівна

2. Vysochanska Mariia Yaroslavivna

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.06

Назва наукової спеціальності: Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-12-2021

Спеціальність за освітою: фінанси

Місце роботи здобувача: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, буд. 12, м. Київ, 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, буд. 12, м. Київ, 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, буд. 12, м. Київ, 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.63

Тема дисертації:

1. Еколого-економічні засади розвитку аграрного сектору економіки в умовах транскордонного співробітництва

2. Ecological and economic principles of development of the agricultural sector of the economy in the conditions of cross-border cooperation

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі досліджено теоретико-методологічні аспекти еколого-економічних засад розвитку аграрного сектору на прикордонних територіях з урахуванням різних факторів його розвитку та розкрито зміст дефініцій транскордонного співробітництва в аграрному секторі економіки прикордонних територій. Доведено важливість раціонального використання природних ресурсів та збереження охорони навколишнього середовища як одного зі складових екологічної, економічної та соціальної агроекологічної безпеки в умовах транскордонного співробітництва. Визначено сутність еколого-економічних засад розвитку аграрного сектору в умовах транскордонного співробітництва як процес упорядкування еколого-економічної співпраці, що визначає обмеження для суб'єктів аграрного господарювання, а також запобігання

екологічним загрозам навколишньому природному середовищу через перехід до раціонального природокористування, збереження агроекосистем із застосуванням організаційно-економічного механізму та відповідних блоків інструментів і важелів. Розроблено та науково обґрунтовано інформаційне забезпечення таких складових еколого-економічних аспектів розвитку аграрного сектору економіки в умовах транскордонного співробітництва, як: обліково-аналітична інформаційна, планово-прогнозна інформаційна, нормативно-довідкова інформаційна, оперативно-технічна. Інформаційне забезпечення, на відміну від нинішнього, передбачає систему моніторингу показників навколишнього середовища, розроблення нових та вдосконалення наявних кадастрів природних ресурсів, розроблення автоматизованих баз даних про систему природокористування, довідкову агроекологічну інформацію, що видається уповноваженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, науковими установами, а також архівні дані про стан довкілля на прикордонних і транскордонних територіях регіонів. Розроблено методологічні підходи до дослідження еколого-економічних засад розвитку аграрного сектору, які передбачають сукупність теоретико-методичних положень, що забезпечують поетапність та обґрунтованість їх використання. На основі загальнонаукових досліджуваних методологічних аспектів розкрито поетапні характеристики низки наукових підходів до виявлення взаємовпливу еколого-економічних засад розвитку аграрного сектору та напрямів забезпечення еколого-економічної безпеки на транскордонних територіях по обидва боки кордону. Удосконалено методичний підхід до оцінювання рівня збалансованості економічного розвитку з екологічним станом природно-ресурсного потенціалу, використанням природних ресурсів аграрної галузі з позиції системного підходу. Встановлено, що доцільним є врахування основних елементів і особливостей функціонування двох підсистем – природної і господарської, а також формування дієвих особливостей екологічно збалансованої природно-господарської системи агросфери, визначення позитивних заходів та послаблення (ліквідація) негативних природних, еколого-економічних чинників впливу на її функціонування. Науково обґрунтовано напрями удосконалення організаційно-економічного механізму управління розвитком аграрного сектору економіки в контексті транскордонного співробітництва, що забезпечує коригування сільськогосподарської діяльності аграрного сектору на прикордонних територіях, дає змогу побудувати чітку стратегію взаємодії та балансу відносин у процесі транскордонного співробітництва. Визначено головні блоки інструментів і важелів (структурний, організаційний, інформаційний, ринково-орієнтований та важелі державного регулювання), які забезпечують ефективне регулювання та передбачають формування еколого-економічних відносин із країнами транскордонного співробітництва в системі ринкової економіки в аграрній галузі, передбачають вдосконалення вже наявних важелів і появи нових для забезпечення еколого-безпечного управління економічним розвитком аграрним сектором економіки природокористування на прикордонних територіях у процесі транскордонного співробітництва.

2. The dissertation researched the theoretical and methodological aspects of ecological and economic bases of the development of the agricultural sector in frontier territories taking into account various factors of its development and the revealed content of definitions of cross-border cooperation in the agricultural sector of the economy of border areas. The importance of rational use of natural resources and preservation of environmental protection as one of the components of ecological, economic, and social agro-ecological security in the conditions of cross-border cooperation proved. It is determined essence of ecological and economic bases of development of the agricultural sector in the conditions of cross-border cooperation as the process of streamlining of ecological and economic cooperation that defines restrictions for subjects of the agricultural economy, and also prevention of ecological threats to the environment by transitioning to the rational use of nature, preservation of agroecosystems with the use of organizational and economic mechanism and appropriate blocks of tools and levels. Developed and scientifically substantiated information support of components of ecological and economic aspects of the development of the agricultural sector of the economy in the conditions of cross-border cooperation, such as accounting-analytical information, planning-forecast information, normative-reference information, operative-technical. Information support, in contrast to the current one, provides a system of monitoring environmental indicators, development of new and improvement of existing cadastres of natural

resources, development of automated databases on the nature management system, reference agroecological information issued by authorized state authorities, local governments, NGOs, research institutions, as well as archival data on the state of the environment in the border and cross-border areas of the regions. Methodological approaches to the research of ecological and economic principles of agricultural sector development had developed, which provide a set of theoretical and methodological provisions that ensure the phasing and validity of their use. Based on general scientific researched methodological aspects, the step-by-step characteristics of some scientific approaches to revealing of mutual influence of ecological and economic bases of development of agrarian sector opened and directions of ensuring ecological and economic security in cross-border areas on both sides of the border. The methodological approach to assessing the level of balance of economic development with the ecological state of natural resource potential, the use of natural resources of the agricultural sector from the standpoint of a systemic approach has improved. It is established that it is expedient to take into account the main elements and peculiarities of the functioning of two subsystems - natural and economic, as well as the formation of effective features of the ecologically balanced natural and economic system of the agrosphere, the definition of positive measures and the reduction (liquidation) of negative natural, environmental and economic factors influencing its functioning. Directions for improving the organizational and economic mechanism for managing the development of the agricultural sector of the economy in the context of cross-border cooperation, which ensures the adjustment of agricultural activities of the agricultural sector in border areas, allows building a clear strategy of interaction and balance in cross-border cooperation are scientifically substantiated. The main blocks of tools and levers (structural, organizational, informational, market-oriented, and levers of state regulation) identified, which provide effective regulation and provide for the formation of environmental and economic relations with countries of cross-border cooperation in the system of market economy in the agricultural sector, anticipate for the improvement of existing levers and the emergence of new ones to ensure environmentally safe management of economic development of the agricultural sector of the economy of nature management in border areas in the process of cross-border cooperation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дребот Оксана Іванівна

2. Drebot Oksana I.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дребот Оксана Іванівна

2. Drebot Oksana I.

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Купінець Лариса Євгенівна

2. Kupinets Larysa Ye

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стадницький Юрій Іванович

2. Stadnytsky Yuriy Ivanovych

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грановська Людмила Миколаївна

2. Granovska Lyudmyla Mykolaivna

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Шершун Микола Харитонович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні

Шершун Микола Харитонович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності



Юрченко Т.А.